

ชื่อเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและจากโรคอุบัติใหม่ : ด้วยกิจกรรม “เรียนรู้และปฏิบัติ
บูรณาการด้วยหลักปรัชญา สถานศึกษาปลอดภัย”

ผู้วิจัย นางสาวนีย์ ปาพันธ์

ปีการศึกษา 2567

๑) ความสำคัญของนวัตกรรม/วิถีปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ

1.1 หลักการและเหตุผล

งานนโยบายของรัฐกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและผู้เรียนมีความปลอดภัย สามารถจบการศึกษาภาคบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชรได้มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และได้มีการส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนพัฒนาการจัดการศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีคุณภาพและปลอดภัยในชีวิตและจากโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้น สถานศึกษาที่มีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้มีนโยบายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ปฏิบัติตามนโยบายที่ ๓ จุดเน้นที่ ๕ ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร “การศึกษาปลอดภัยและมีคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” จุดเน้นที่ ๖ พัฒนาคุณภาพและทักษะวิชาการของนักเรียน จุดเน้นที่ ๗ เสริมสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีของครอบครัวและ สังคมด้วยกิจกรรมบูรณาการที่หลากหลาย

1.2 สภาพปัญหา

เพื่อเป็นการตอบรับตามนโยบายฯ ดังกล่าว ทางผู้บริหารโรงเรียนชุมชนบ้านเขาแก้ว จึงได้จัดประชุมคณะครู และได้มีการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกิจกรรม PLC ของคณะครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ พบว่า นักเรียนมีการใช้อินเตอร์เน็ตและเครื่องมือสื่อสารในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นเวลา และเสี่ยงต่อภัยอันตรายต่างๆ เช่น เกมที่ใช้ความรุนแรง สื่อลามกอนาจาร และอาจตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมออนไลน์ ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งในรายวิชาต่างๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ของครูแต่ละรายวิชาชั้น พบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยส่วนใหญ่คือไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในทางทฤษฎีหรือทางวิชาการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากปัจจัยดังที่ได้กล่าวมา ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งยังมีนักเรียนเรียนการสอนมีแนวโน้มออกกลางคัน คณะครูจึงมีความเห็นร่วมกันว่า ควรจัดกิจกรรมเน้นการปฏิบัติจริงสามารถบูรณาการได้กับวิถีชีวิตในครอบครัว และท้องถิ่น อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะด้านคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อให้นักเรียนได้ปรับตัวและเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย ไม่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมออนไลน์ และรู้เท่าทันโรคอุบัติใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นได้ง่ายในยุคปัจจุบัน ถือเป็นกรปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยหลักสูตรบูรณาการสาระการเรียนรู้วิถีชีวิตในครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น”

1.3 ความสำคัญและแนวคิดในการแก้ปัญหา

สภาพปัญหาดังกล่าว ข้าราชการได้นำแนวคิดมาปฏิบัติ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และ จัดกิจกรรมเน้นการปฏิบัติจริง สามารถบูรณาการได้กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ปลอดภัยกับวิถีชีวิตใน

ครอบครัว และท้องถิ่น อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะด้านคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อให้นักเรียนได้ปรับตัวและเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย ไม่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางสื่อออนไลน์ และรู้เท่าทันสามารถปฏิบัติตนให้เอาตัวรอดจากโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันได้

๒) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 2.1.1 เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกคน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น มีทักษะกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ที่บูรณาการกับวิถีชีวิตในครอบครัวและท้องถิ่น
- 2.1.2 เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกคน เกิดแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้ มีความสุขกับการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น ฝึกการเป็นอยู่อย่างพอเพียง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- 2.1.3 เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกคน ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระพ่อแม่ มีความอบอุ่นใจ ลดการใช้เครื่องมือสื่อสารในทางที่ผิด และมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมทางสื่อออนไลน์ มีความรู้ปฏิบัติตนให้เท่าทันโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

2.2 เป้าหมายการดำเนินงาน

2.2.1 เจริญมีภาค

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน

2.2.2 เจิดจรัสภาพ

นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ที่บูรณาการกับวิถีชีวิตในครอบครัวและท้องถิ่น มีความสุขกับการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น ฝึกการเป็นอยู่อย่างพอเพียง ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว มีความอบอุ่นใจ ลดการใช้เครื่องมือสื่อสารในทางที่ผิด และมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมทางสื่อออนไลน์ มีความรู้และสามารถปฏิบัติตนให้เท่าทันโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

๓) ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

- 1. ศึกษาปัญหาจากข้อมูลในการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน
- 2. ศึกษาปัญหาจากการประชุมผู้บริหารโรงเรียนและความคิดเห็นของคณะครู
- 3. ศึกษาปัญหาด้วยตัวเอง จากการติดตามข่าวสารต่างๆ ทางสื่อออนไลน์ ที่มีข่าว

อาชกรรมออนไลน์เกิดขึ้นทุกวัน

ขั้นที่ 2 พัฒนารูปแบบกิจกรรม

- 1. ออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลาย และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยยึดหยุ่นได้ตามสภาพของเวลาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติตามกิจกรรมและรูปแบบที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- กิจกรรมช่วยเหลือแม่ทำงานหารายได้ให้ครอบครัว
- กิจกรรมอนุรักษ์ภูมิปัญญาวิถีชาวชนบทไทย
- กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- กิจกรรม “บ่างได้โดยไม่ใช้มือถือ”

ขั้นที่ 4 ประเมินผล

- 1. นักเรียนมีความปลอดภัยในการใช้ชีวิตและปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ประเมินจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง ครูกับครู ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ระหว่าง ครูกับนักเรียน
- 2. ประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

๔) ผลสำเร็จของการดำเนินงาน

- 4.1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 75 มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น มีทักษะกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ที่บูรณาการกับวิถีชีวิตในครอบครัวและท้องถิ่น
- 4.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 80 เกิดแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้ มีความสุขกับการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น ฝึกการเป็นอยู่อย่างพอเพียง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- 4.1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 90 ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระพ่อแม่ มีความอบอุ่นใจ ลดการใช้เครื่องมือสื่อสารในทางที่ผิด และมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมทางสื่อออนไลน์ มีความรู้ปฏิบัติตนให้เท่าทันโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : <https://publish.vichakan.net/show/1308>

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 21 มิถุนายน 2568

พิมพ์ : วันที่ 28 เมษายน 2569 เวลา 23.36 น.